

על מה נכתוב השבוע?

הרבה פעמים, כשאני יושב לי כרד אל מול הדפים הלבנים ור המחורבנים שאני צריך למלא בי אלפי מילים שנונות ומבריקות, אני משתוקק ככל מאזי שתהיה

כרדיו גם תוכנית-שירות לבעלי-טורים בעיתונים. אני חולם אז על איש קרה וי חביב בעל קול עמוק ועממי, משחו כמו אורי דביר, שבתוקף היותו מומחה להתרחשויות פוריות, יסי ביר לי "על מה נכתוב השבוע". הנה, השבוע הוא היה ממש יכול להציל אותי בפני הנחמדה שלו:

בוקר טוב מאזינים, ובכן, הנושא המרכזי שעליו נכתוב השבוע הוא, כמובן, הבחירות בארצות הברית. רצוי, ככל האפשר, להתייחס למשמעותן של הבחירות שם לגבי חיינו כאן, אם-כי אפשר בהחלט להכניס כמה קטנות לפורד, בייחוד עכשיו כשנכשל, על פליטות-הפה המגוחכות שלו.

איך שלא יהיה, נחזור לארצנו — כדאי בהחלט לכתוב על איך זה ולמה זה אין לנו קארטר משלנו, כזה בלתי-ידוע, ואיפה הוא מתחבא ולמה אצלנו

להרוג אותם כשהם קטנים

יפה עושה הממשלה כשהיא מבצעת את מדיניותו של האיש הקטן מהרחוב. שהרי זו פירושה של דמוקראטיה.

אלא שבתפיסת מחבלים במימי לב-נון אין די. והממשלה יכולה לשאול כל איש קטן מהרחוב.

אומנם זהו הכיוון הנכון, אלא שיש להרחיבו ולשכללו.

את המתבלים יש להרוג כשהם עדיין קטנים. צריך להשמידם לפני שיפעלו נגד ישראל. צריך לחסלם לפני שיחשבו על פעולה נגד ישראל. צריך להרוג אותם כשהם קטנים.

לכן יש צורך מידי להרוג כל ילד ערבי קטן מידי בצאתו מעובר אימו.

כך לא יגדל כדי לפעול נגדנו. כך נמנע את הסכנה.

את זאת יודע כל איש קטן מהרחוב. את זאת חייבת להבין גם הממשלה.

ד"ר ג'יקל ומיסטר הייד רוכבים שנית

הליכוד, אומר יצחק רבין, הוא כמו "דוקטור ג'יקל ומיסטר הייד" — בהסתדרות הם זועקים בעד הפועלים ונגד התעשיינים, ואילו בכנסת ההיפך — בעד התעשיינים ונגד הפועלים. צבועים שכמותם.

הנה, המערך למשל, הוא לא כמוהם. בהסתדרות הם מדברים בעד הפועלים ונגד התעשיינים, אבל לעומת זאת בממשלה הם לא מדברים, הם עושים — בעד התעשיינים ונגד הפועלים. מה שנקרא: "הם מדברים — אנחנו עושים".

בחרים דווקא באנשים המוכרים, הלא-מוכשרים, המושחתים וכולי. מאד סא-טירי.

אפשר גם ללעוג לקסינג'ר, שליקק לערבים וחשב שכל העולם שייך לו והנה... או גם להיפך — לכתוב שעוד נתגעגע לקסינג'ר, כי זה שיבוא אחריו יהיה יותר גרוע, או אולי משהו באמצע — שיה לא משנה מי יהיה ושהכל יישאר אותו דבר. שלוש האפשרויות נחמדות מאד.

מי שזה לא נראה לו מתאים יכול להסתפק בלעג מר וחד על הפרשנים הישראלים למיניהם, המתווכחים ביני-הם אם העובדה ששם אשתו של קארטר הוא רוזלין, או בעברית — ורד, פירושו תקופה ורודה לישראל או שמא ההיפך, ואולי גם ההיפך מההיפך.

מי שלא רוצה לכתוב על נושא זה, או שעדיין נשאר לו מקום בעמוד, יכול להתייחס לנושאי-פנים שונים ש-העסיקו השבוע את הציבור.

בעניין העלאת המחירים, למשל, גיתן לכתוב, כרגיל, בלשון סגייגהור עממית על כך שבעצם מי שנפגע הם בעלי-היכולת, בגלל עליית מחירי העוגות, השמנת והדלק... והמבין יבין.

באותו נושא, פחות או יותר, אפשר לכתוב בחיבה רחמנית על מזכיר-ההסתדרות ירוחם משל, שלמרות ניסיוני-תיו הגואשים להיות בסדר כל הזמן, נקלע למצבים קשים. במקרה זה גיתן להשתמש במישחקי-מילים כמו: משל, אש"ל, למשל, מימשל וכדומה.

בסיכסוכי-העבודה כדאי להצימד ל-סיכסוך הרופאים ולהדגיש את האבסורד שבו, כי המדובר כאן בחיים ומוות, והם הרי ביד הלשון, כמו שאומרים.

בעיה עקרונית

נניח שכתבו על איש אחד, לא נגיד שמות, קטע מסויים בעיתון מסויים, גם כאן לא נגיד שמות. האיש נפגע ממה שכתבו עליו וגם התרגז ובהיותו איש עם קשרים ועמדה, הרים טלפון לעורך העיתון, איים בתביעת דיבה ודרש התנצלות. עורך העיתון, משיקוליו שלו, החליט לפרסם "התנצלות" או "הצטרות" או "הבהרה", ואכן פרסם אותה בשם המערך רכת וגם הצטער על אי-הנעימות שנגרמה לאיש.

אלא שגם כתב הקטע על האיש וגם עורך-המדור בו התפרסם הקטע הזה, שלא נשאלו בכלל אם ברצונם להתנצל או להצטר, או להבהיר, קראו שוב את הקטע הנדון ומשיקוליהם שלהם החליטו שאינם חוזרים בהם מאף מילה שנכתבה שם.

עורך-המדור ניסח "הבהרה" משלו שבה הסביר את הרקע, הסכים שלמערכת זכות להתנצל או להצטר כאוות-נפש, אבל רק בשמה שלה. אחר-כך הוסיף להבהיר, שהן הוא והן כותביהמאמר אינם חוזרים בהם ממה שנכתב ופורסם בקטע שבו מדובר, וכי אם נגרמה לאיש אי-נעימות הם אינם מצטערים על כך, כי זאת בדיוק היתה כוונתם.

ואת כל זה התכונן עורך-המדור לפרסם במדורו. אלא שכאן הגיע טלפון מעורך העיתון והוא הסביר לעורך-המדור כי בכל מקרה

עוד נושא אבסורדי מתחום נושאי-הפנים הוא, כמובן, ביטול-איי-ביטול-מישרד-מחלת-הקליטה-העלייה-בסוכנות-בממשלה. כאילו שבגלל בעיות מינהליות אין עלייה. מצחיק מאד.

זהו בערך. מי שמתעקש שלא לכתוב על הבחירות באמריקה, או שנושאי-הפנים שהזכרנו אינם מדליקים את דמי-ינו, או שלמרות הכל עדיין נשאר לו מקום בעמוד, יכול בהחלט לחזור אל הנושאים הנצחיים, אלה שהולכים תמיד, בכל עת ובכל זמן.

אפשר, למשל, לתקוף את השחיתות, אולי מעוד זווית, חדשה. מה-גם שה-נושא יש בו עדיין מידת-מה של אק-טואליה. גיתן, כמובן, להתייחס לתוכ-ניות-טלוויזיה שונות, למלל ולקישקו-שים הרדיופוניים האינסופיים במכשיר שאמור להיות ויואל. שכן מצחיק גם הולך. האיש הקטן ברחוב תמיד טוב. מיקרה משעשע או מרגיז שקרה לכם באוטובוס יכול למלא חלק נכבד של העמוד. במקרה הכי גרוע אפשר לתקוף אחת מעונות השנה או אפילו לכתוב על "מה עשיתי בחופשה" או משהו כזה.

עכשיו אני שם לב שגם הקטע הארוך הזה לא מילא לי את ה-עמוד וגם אני אצטרך לכתוב עוד משהו כדי לפתום אותו. ומאחר שכל עמיתי כבר השתמשו בכל העצות של המומחה, ללא יוצאי-מין-הכלל, איאלץ שוב להמציא משהו משלי. אבל אל תדאגו — כבר אמצא איזה דבר באותו כיוון שנון כללי. מה? תיכף תראו.

אחריות הפירסום היא על עורך העיתון, ואם יפרסם עורך-המדור את מה שרצה לפרסם — שוב יהיה עורך העיתון צפוי לתביעת דיבה, והפעם אפילו חמורה יותר, כי הפירסום החדש המאשר את הישן, בא אחרי התנצלות וכולי וכולי.

אמר לו עורך-המדור: "בסדר, אתה

בליון העולם הזה לפני שבוע (2043) מירספה כפרו 2-3 רשימה סאטירית של ב. מיכאל בשם "זה הסדר שלו" המתייחס לנתן דובניץ. ברצוננו להבהיר כי לא ייתה כל כוונה לפגוע במר דובניץ או לייחס לו זעזעות, ואם נגרמה לו אי-נעימות עלייך פירסום הרשימה הנ"ל, המערכת מצטערת על כך.

כתם איהומטראציה בשמך ובשם עיתונך כבר התנצלת, אבל אנחנו הכותב ואני, לא רוצים להתנצל. אדרכא — שיתבע אותנו האיש לדין." אמר עורך העיתון: "הוא לא יתבע אותי כס. הוא יתבע אותי!" שאל עורך-המדור: "או מה עושים?" השיב עורך העיתון: "לא יודע." שאל שוב עורך-המדור: "נניח באמת שאנחנו לא רוצים להתנצל. — אז מה, אנחנו לא יכולים לפרסם את זה?" השיב שוב עורך העיתון: "לא יודע. זאת בעיה." נו, וזאת בדיוק הבעיה העקרונית ש-עליה רציתי לספר לכם.